

Povjerenstvo za obranu disertacije

doc. dr. art. Svetislav Cvetković, predsjednik
Akademija likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu
Sveučilišta u Mostaru

red. prof. Antun Boris Švaljek, član (mentor)
Akademija likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu
Sveučilišta u Mostaru

izv. prof. Silva Radić, članica (komentorica)
Akademija likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu
Sveučilišta u Mostaru

Disertacija sadrži

167 stranica teksta
81 sliku
146 navoda literature
20 slikovnih priloga

Izvadak iz ocjene Povjerenstva

Cilj disertacije pristupnice Patricije Marić bio je predstaviti renesansu kao dominantan stil XV. i XVI. stoljeća u Europi, obraditi njezinu ulogu na području Dubrovačke Republike, istaknuti pojedinačna slikarska djelovanja u njezinu duhu i doći do vlastita doprinosa kroz utjecaj renesanse na suvremeni izričaj. On je postignut kroz teorijski dio i slikarski ciklus koji se razvijao tijekom izrade disertacije.

Analiza ranorenesansnoga slikarstva, koja modeliranim likovima daje ljudsku prisnost, a radnju smješta u realan krajolik ili u arhitektonske okvire, također omogućuje slikarima realističan prikaz dubine i stvaranje iluzije prostora uz prisustvo psihološkog izraza. Biblijske se teme smještaju u suvremene interijere, a likovi su portreti njihovih suvremenika.

Napredovanjem empirijskih znanosti i neograničenoga vjerovanja u materijalni napredak, kao rješenje ljudskih problema, znanost se sve više stavlja u prvi plan, a religija se zapostavlja, pri čemu se pojedina područja u potpunosti oslobađaju crkvenoga utjecaja, što se odrazilo i na umjetnost. Međutim, trajna potreba za onostranim, transcendentnim, neposrednim religioznim doživljajem ostaje iskonskom težnjom i potrebom suvremenoga čovjeka, posebice umjetnika koji na takav način pronalazi izraz onoga iskonskog.

Osim izvornoga doprinosa u praktičnom i teorijskom dijelu, realiziran je i vlastiti, simbolični doprinos ovoj temi. Unutarnji poticaj za novim traganjima ponovno aktualizira religijska propitivanja i interes umjetnika za skriveno. Tradicionalno i konvencionalno ruho dobiva formu nove religioznosti koja traži osobno religijsko iskustvo. Odnos umjetnika postaje krajnje subjektivan, a takva umjetnost ne mora nužno predstavljati vjeru, ni tradiciju kršćanske zajednice, nego artikulira umjetnikov subjektivni doživljaj.

Predstavljanjem djela umjetnika renesansnoga sakralnog slikarstva nastojala se pronaći bliskost i povezanost renesansnih elemenata unutar vlastitoga recentnog opusa. Prikazan je likovni izraz temeljen na neposrednoj semantici boja i odnosa. U intimnoj potrazi i čežnji za Istinom prisutan je pokušaj da se vlastitim izrazom pronikne u Tajnu i usmjere misli promatrača prema Božanskoj stvarnosti. Promatrajući likovnost kao način govora o Bogu posebna se pozornost posvetila mogućnosti uklapanja vlastita opusa u renesansne sakralne prostore.

Krajnji je cilj disertacije postignut i oplemenjen vlastitim doprinosom koji se ogleda u teorijskom i praktičnom likovnom djelu, čime se omogućuje daljnji nastavak istraživačkoga procesa u nekom budućem znanstveno-umjetničkom istraživačkom radu na ovom području.

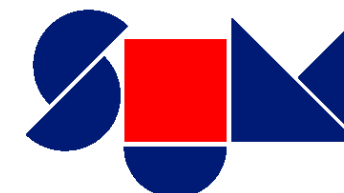
Patricia Marić rođena je 27. studenoga 1986. godine u Dubrovniku. Osnovnu i srednju Umjetničku školu Luke Sorkočevića završila je u rodnom gradu. Akademiju likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru sa sjedištem na Širokom Brijegu pohađala je od 2006. do 2011. godine. Diplomirala je na slikarskom odjelu u klasi prof. Ante Kajinića. Sudjelovala je na nekoliko skupnih izložaba.

Na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru 2011. godine upisuje poslijediplomski doktorski studij *Ars sacra*, te krajem 2013. započinje izradu doktorske disertacije iz područja umjetnosti, polja likovnih umjetnosti, grane slikarstva s temom *Uređenje renesansnih sakralnih prostora u XV. i XVI. stoljeću na području Dubrovačke Republike* pod mentorstvom red. prof. Antuna Borisa Švaljeka i komentorstvom izv. prof. dr. art. Silve Radić.

SV. FRANJO PROPOVIJEDA PTICAMA

Sveučilište u Mostaru **AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI** **NA ŠIROKOM BRIJEGU**

Patricia Marić

UREĐENJE RENESANSNIH SAKRALNIH **PROSTORA U XV. I XVI. STOLJEĆU NA** **PODRUČJU DUBROVAČKE REPUBLIKE**

Doktorska izložba

Široki Brijeg, 28. ožujka – 4. travnja 2019.

Sažetak: U disertaciji je predstavljen jedan novi pristup u analizi uređenja renesansnih sakralnih prostora u XV. i XVI. stoljeću na području Dubrovačke Republike. Istraživački je rad započeo povijesnom analizom renesanse, te se metodološki razvijao i sužavao prema prostoru Dubrovnika, a zatim se usmjerio na sakralno slikarstvo. Vrhunac i konkretizacija istraživačkog procesa ostvareni su u završnom teorijskom poglavlju, odnosno u slikama ciklusa, što je predstavljalo originalan teorijski i slikarski doprinos u analiziranoj temi. Predstavljanjem renesansnih elemenata u slici dubrovačkih slikara, nastojala se pronaći povezanost s elementima renesanse unutar vlastita opusa. Kontinuiranim građenjem slike usklađenih kolorističkih nijansi nastaje kompozicija vunaste strukture, mekih, titravnih prijelaza boje, odajući unutarnji doživljaj. Prostor slike ispunjen je likovima sakralne i mitološke tematike nastalih intimističkim atmosferama vlastita doživljaja, a figurativne scene raznovrsnih ikonoloških ishodišta pulsiraju svjetlom ostvarenim u suglasju s formom. Likovi svetaca i razigranih sirena međusobno koegzistiraju, ne remeteći sklad onostranog i transcendentnog, potičući slobodu promišljanja. Potpuni umjetnički doprinos, kao i dobiveni zaključci, unatoč studioznoj naravi procesa ne moraju se globalno prihvatiti, ali mogu biti prepoznati u budućnosti. Vlastiti doprinos očituje se u teorijskom i praktičnom dijelu disertacije kroz istraživački put i s konačnom analizom predstavlja jedinstvenu cjelinu koja može biti novim polazištem za daljnja istraživanja.

Abstract: The dissertation work presents a new approach to the analysis of arrangement of Renaissance sacral spaces in 15th and 16th century on the territory of the Republic of Dubrovnik. Research work began with the historical analysis of the Renaissance, and methodologically developed and narrowed towards the space of Dubrovnik, and then focused on sacral painting. The culmination and concretization of the research process were realized in the final theoretical chapter, i.e. in the pictures of the cycle, which represented the original theoretical and pictorial contribution in the analyzed topic. By presenting Renaissance elements in the painting of Dubrovnik painters, the connection was sought with the elements of Renaissance within own work opus. Continuous construction of images of aligned colour shades creates a composition of woolly structure, soft, translucent colour transition, revealing the inner experience. The space of the image is filled with the characters of sacral and mythological themes, created by the intimate atmosphere of the own experience, and the figurative scenes of various iconological origins pulsate with light generated in accordance with the form. The images of saints and playful mermaids mutually coexist, not disturbing the harmony of the otherworldly and transcendental, encouraging freedom of reflection. A complete artistic contributions as well as resulting conclusions, despite the studious nature of the process, need not be accepted globally, but can be recognized in the future. Own contribution is manifested in the theoretical and practical part of the dissertation and through the research path and with the final analysis it represents a unique whole that can be the starting point for a new research.

ISUSOVA GOLGOTA

KRŠTENJE ISUSOVO

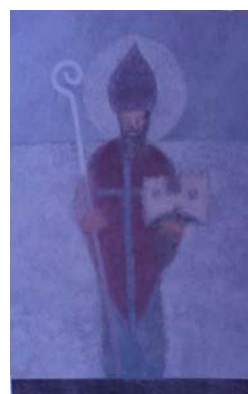
MOJSIJE

NEBESKI JERUZALEM

SIMUN CIRENAC POMAŽE ISUSU NOSITI KRIŽ

SV. VLAHO

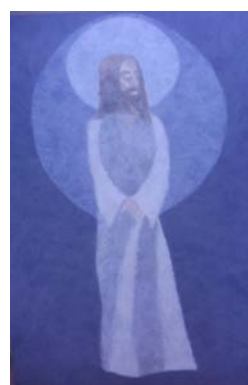
ČETIRI JAHAČA APOKALIPSE

NA MORSKOJ PUČINI

PJESMA MORSKIH DUBINA

ISUSOVO UZAŠAŠĆE

VERONIKA PRUŽA ISUSU RUBAC

BIČEVANJE KRISTA